

Journal of Modern Management Science

Faculty of Management Science, Lampang Rajabhat University

<https://www.tci-thaijo.org/index.php/JMMS>

Approved by TCI during 2021-2024

ความสัมพันธ์ระหว่างแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีกับความสำเร็จขององค์กรของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

The Relationship between Best Practice for Accounting and Corporate Success of MAI Listed Companies

ฤทัยชนก มงคลเสริม^{1*} กฤตยาวิดี เกตุวงศา² วรารวรรณ ชูวิรัช²

Ruetaichanok Mongekolsarm^{1*} Krittayawadee Gatewongsa²

Warawan Chuwiruch²

Article Information

Received: Jun 01, 2021

Revised: Jun 20, 2021

Accepted: Jun 25, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีกับความสำเร็จขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จำนวน 79 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่าแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี และด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กร ดังนั้นผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน โดยเป็นแนวทางให้องค์กรสามารถใช้จัดทำข้อมูลเพื่อการวางแผนให้กับผู้บริหาร ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเพิ่มมูลค่าให้ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี, ความสำเร็จขององค์กร, บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Student in Master's Program at Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

² อาจารย์ประจำคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Lecture at Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

Abstract

The objective of this research was to test the relationship between best practice for accounting and corporate success of MAI listed companies. Questionnaires were used as a tool for collecting data from 79 accounting executives of MAI listed companies. The statistical techniques used for data analysis were multiple correlation analysis and multiple regression analysis. The results were found that dimensions of best practice for accounting in these aspects; ensure engagement and communication, and adequate disclosure of financial had positive relationships and effects on corporate success. Therefore, the best practice for accounting under the good corporate governance principles can be applied as guideline in planning for executives to enhance operational efficiency and to add value to the sustainability of the corporate success.

Keywords: Best Practice for Accounting, Corporate Success, MAI Listed Companies

บทนำ

โลกธุรกิจในปัจจุบันได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วซึ่งเป็นผลมาจากการแข่งขันทางธุรกิจที่สูงขึ้น จึงทำให้เกิดแหล่งลงทุนที่นักลงทุนสามารถเข้าไปลงทุนได้หลายแหล่ง ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เป็นอีกหนึ่งแหล่งระดมเงินทุน โดยมีกลไกการทำงานที่มีรูปแบบเช่นเดียวกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพียงแต่ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เน้นธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) เพื่อเปิดโอกาสให้มีช่องทางในการระดมทุนได้ (ทินตดา ส่องแสง, นฤนาถ ศราภยวานิชย์ และเอื้อบุญ เอกะสิงห์, 2563) ซึ่งในปัจจุบันบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กมีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศเช่นเดียวกับบริษัทขนาดใหญ่และถือเป็นรากฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญอีกกลุ่มหนึ่ง ทั้งนี้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เป็นกลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพมีแนวโน้มเติบโต ซึ่งมีความต้องการระดมเงินทุนจากผู้ลงทุนเช่นเดียวกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (เพ็ญนิภา พรหมโคตร และนงคณิตย์ จันทร์จรัส, 2560) การนำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นการขยายการลงทุนในด้านโครงสร้างเงินทุน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและลดความเสี่ยงทางธุรกิจ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำลังมุ่งเน้นในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่อาจมีผลต่อผลการดำเนินงานเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการตลาดแบบยั่งยืน การกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นข้อกำหนดที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยบังคับให้บริษัทจดทะเบียนต้องปฏิบัติตามในการสร้างความยั่งยืนต่อธุรกิจ (เพ็ญจันทร์ แสงอาวุธ, พัทธนันท์ เพชรเชิด และศิริเดช คำสุพรหม, 2563) ดังนั้น ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จึงทำหน้าที่เป็นตลาดรองและแหล่งระดมทุนสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) และเปิดโอกาสให้บริษัทเหล่านี้มีช่องทางในการระดมทุนที่เท่าเทียมกับกิจการขนาดใหญ่ รวมถึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอนาคต การกำกับดูแลกิจการที่ดีจึงมีความสำคัญ และมีบทบาทในการผลักดันธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ให้มีศักยภาพเทียบเท่าบริษัทใหญ่

แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี (Best Practice for Accounting) เป็นหลักปฏิบัติภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อให้คณะกรรมการบริษัท ซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบสูงสุดขององค์กร นำไปปรับใช้ในการบริหารองค์กรที่ครอบคลุมตั้งแต่ การกำกับดูแลกิจการ การติดตามและการเปิดเผยข้อมูล โดยดูแลให้มีระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม การรักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล ตลอดจน

การมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น ซึ่งประกอบด้วย 1) การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ครบถ้วน (Complete Performance of the Audit Committee) 2) การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี (Efficiency of Risk Management and Internal Control) 3) การสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี (Ensure Engagement and Communication) และ 4) การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ (Ensure Disclosure and Financial Integrity) (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2560) ดังนั้น บริษัทจดทะเบียนและบริษัทที่เตรียมตัวเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ควรให้ความสำคัญกับแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดีซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ดูแลและช่วยลดปัญหาในการทำงานของแต่ละฝ่าย ทำให้มีการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงาน และช่วยให้มีการเปิดเผยข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรในระยะยาว (นิตยา ทัดเทียม และพิมพิศา พรหมมา, 2563) ความสำเร็จขององค์กร (Corporate Success) เป็นผลมาจากการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจากอดีตที่สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรมีฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่มีเสถียรภาพมั่นคง ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และยังได้รับการยอมรับจากนักลงทุนหน่วยงานของรัฐ และผู้มีส่วนได้เสียทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ถือหุ้นอย่างสม่ำเสมอ สามารถรักษาการเติบโตของธุรกิจไปสู่ความอยู่รอด และเจริญก้าวหน้าในอนาคต (ขวัญนรี กล้าปราบโจร, มนตรี ช่วยชู และวรกร แซ่มเมืองปัก, 2562) สำหรับความสำเร็จขององค์กรมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reliability of the Firm) 2) ด้านการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย (Acceptance from Stakeholders) และ 3) ด้านความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ (Competitive Advantage) (ชินกมล สิบบางหว่า และฐิตาภรณ์ สันจรรย์ศักดิ์, 2560) ซึ่งความสำเร็จขององค์กรนั้นจะช่วยสะท้อนให้เห็นศักยภาพและความสามารถในการบริหารงานได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจที่มีอัตราการเติบโตสูง และมีศักยภาพที่จะขยายธุรกิจอย่างรวดเร็วในอนาคต เช่น กลุ่มธุรกิจที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ซึ่งเป็นตลาดสาธารณะที่เปิดโอกาสให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก สามารถระดมทุนได้เหมือนกับธุรกิจขนาดใหญ่ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปัจจุบันมีทั้งบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กที่ได้รับการสนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเปิดโอกาสให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อเพิ่มความพร้อมในการแข่งขันและเติบโตได้อย่างยั่งยืน (เพ็ญจันทร์ แสงอาวุธ, พัทธนันท์ เพชรเชิด และศิริเดช คำสุพรหม, 2563) ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพราะไม่เพียงแต่จะช่วยยกระดับคุณภาพด้านการบริหารจัดการ ยังเป็นกลไกช่วยเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ จัดตั้งขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ธุรกิจที่มีศักยภาพในการเติบโตสามารถระดมทุนผ่านตลาดทุนได้ โดยเน้นธุรกิจที่มีการเติบโตสูง และธุรกิจที่มีแนวโน้มการเติบโตที่ดีในอนาคต โดยบริษัทสามารถระดมทุนจากประชาชนเพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนหรือขยายธุรกิจได้โดยง่ายและรวดเร็ว ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ทำให้มีโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมต่อการดำเนินกิจการ มีโอกาสในการเลือกระดมทุนผ่านการออกหลักทรัพย์ประเภทอื่นๆ ได้ง่ายขึ้นภายหลังการเข้าจดทะเบียน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563) อย่างไรก็ตาม เมื่อกิจการมีการระดมทุนจากบุคคลภายนอกที่มีผู้ก่อตั้งจึงส่งผลให้กิจการเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นจำนวนมาก รูปแบบการบริหารงานจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไป โดยกิจการอาจจ้างผู้บริหารมืออาชีพมาช่วยในการบริหารงานเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในระดับที่สูงขึ้น (ยุวดี เครือรัฐติกา, 2557) ดังนั้น กิจการควรให้ความสำคัญกับแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ การควบคุมภายใน การจัดทำบัญชี ตลอดจนการติดตามผล

การดำเนินงาน การเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสและมีผลการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพ การกำกับดูแลกิจการในภาพรวม เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับ ผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างแนวปฏิบัติที่ดี ทางการบัญชีกับความสำเร็จขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะ ทดสอบว่า แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จขององค์กร หรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ผลลัพธ์ที่ได้ จากการวิจัยสามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน เป็นแนวทางให้องค์กรใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนกำหนดแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จากการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเพิ่มมูลค่าให้ องค์กร และเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารของธุรกิจหรือผู้เกี่ยวข้องให้ตระหนักถึงความสำคัญของแนวปฏิบัติที่ดี ทางการบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีกับความสำเร็จขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ
2. เพื่อทดสอบผลกระทบของแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีกับความสำเร็จขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีที่ใช้สนับสนุนกรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) อธิบายถึงความสัมพันธ์การเป็น ตัวแทนว่าเกิดขึ้นระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายเจ้าของบริษัท (ผู้ถือหุ้น) คือ ตัวการ และฝ่ายบริหาร (คณะกรรมการ บริษัท) คือ ตัวแทน มีหน้าที่กำหนดกลยุทธ์และบริหารจัดการองค์กรตามกลยุทธ์นั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ บริษัท ถ้าผู้บริหารสามารถสร้างผลตอบแทนสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้นโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม จะทำให้ความสัมพันธ์ ระหว่างเจ้าของบริษัทและฝ่ายบริหารยังมีประสิทธิผลที่ดี แต่ถ้าหากผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ของเจ้าของ บริษัทและฝ่ายบริหารไม่สอดคล้องกัน จึงทำให้เกิดปัญหาตัวแทน (Agency Problem) (สตัยา ต้นจันทรวงศ์ และ รัชนิยา บังเมฆ, 2560)

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีตัวแทนเพื่อพรรณนาความสัมพันธ์อันจะเกิดขึ้นจริงระหว่างตัวการกับตัวแทน กำหนดให้เจ้าของกิจการผู้เป็นเจ้าของส่วนกองทุนเป็นตัวการแล้วกำหนดให้ผู้บริหารทำหน้าที่เป็นตัวแทน โดยเมื่อ ทำสัญญาจ้างแล้ว เจ้าของจะมอบอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งหมดแก่ผู้บริหารเพื่อสร้างมูลค่าของ กิจการให้อยู่ในระดับที่สูงที่สุด (อัญญา ชันธวิทย์, ศิลปพร ศรีจันทพร และเดือนเพ็ญ จันทศิริศรี, 2552)

จากทฤษฎีดังกล่าวนำมาอธิบายแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อให้ คณะกรรมการบริษัท ซึ่งเป็นผู้นำหรือผู้รับผิดชอบสูงสุดขององค์กร นำไปปรับใช้ในการบริหารองค์กรที่ครอบคลุม ตั้งแต่ การกำกับดูแลกิจการ การติดตามและการเปิดเผยข้อมูล โดยดูแลให้มีระบบการควบคุมภายในและการบริหาร

ความเสียหายที่เหมาะสม การรักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล ตลอดจนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น

แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี (Best Practice for Accounting: BPA)

หมายถึง หลักปฏิบัติภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 ซึ่งได้กำหนดแนวปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนเพื่อสนับสนุนให้มีการเสริมสร้างหรือพัฒนาหลักกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบสูงสุดขององค์กรนำแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีไปปรับใช้ในการบริหารองค์กรที่ครอบคลุมตั้งแต่ การกำกับดูแล การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่ดี มีการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ถือหุ้น การเข้าประชุมและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตลอดจนมีการจัดทำรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ มาตรฐานและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2560)

สำนักงานคณะกรรมการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และองค์กรในตลาดทุนที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความท้าทายที่บริษัทจดทะเบียนต้องเผชิญ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างผลประกอบการที่ดี ความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมและผู้มีส่วนได้เสีย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมของกิจการ จึงได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี พ.ศ. 2560 ซึ่งพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการกำกับดูแลกิจการให้กับคณะกรรมการบริษัทนำไปบูรณาการในกระบวนการดำเนินงาน (กุลยา จันทะเดช, 2561) จากการศึกษาวิจัยในอดีตของธีระ เท็ดพุทธรธรรม, สุรีย์ กาญจนวงศ์ และไพศาล จันทังษ์ (2562) กล่าวว่า องค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ระบบการรายงานและการควบคุมทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูล การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การตรวจสอบภายในและควบคุมภายใน และการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้น และการศึกษาของดลยา ไชยวงศ์ และอรุณี ยศบุตร (2561) กล่าวว่า กลไกการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล โดยบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียและความรับผิดชอบของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล แต่สิทธิของผู้ถือหุ้น การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกันและการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล นอกจากนี้ พรปวีณ์ วรเศรษฐ์พงศา และสุชาติ ปรัชยานนท์ (2563) กล่าวว่า ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูล และคณะกรรมการตรวจสอบมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัท ขณะเดียวกัน ขวัญหทัย มิตรภานนท์ และทิพย์รัตน์ เลาหวิเชียร (2562) กล่าวว่า คุณภาพหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียน ที่มีจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบและคะแนนการกำกับดูแลกิจการในระดับสูงกว่า ดีกว่าบริษัทจดทะเบียนที่มีจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบ และคะแนนการกำกับดูแลกิจการในระดับต่ำกว่า และบริษัทจดทะเบียนที่มีจำนวนคณะกรรมการบรรษัทภิบาล และคะแนนการกำกับดูแลกิจการในระดับสูงกว่า รวมถึงมีคุณภาพหน่วยงานตรวจสอบภายในที่ดีกว่าส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงองค์กรเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้สามารถนำมากำหนดองค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ได้ 4 มิติ

1. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ครบถ้วน (Complete Performance of the Audit Committee: CAC) หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการเพิ่มมูลค่าให้องค์กร โดยการกำกับ ติดตามให้มีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเปิดเผยอย่างเพียงพอ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน ตลอดจนสอบทานระบบการควบคุมภายในและระบบการ

ตรวจสอบภายในให้มีความเป็นอิสระ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์อย่างครบถ้วน และเป็นตัวกลางช่วยลดความขัดแย้งของผลประโยชน์ระหว่าง คณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น

2. การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี (Efficiency of Risk Management and Internal Control: ERI) หมายถึง กิจกรรมมีระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการควบคุมภายในทางการเงิน ซึ่งเป็นการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการให้ถือปฏิบัติภายในองค์กรและควบคุมกิจกรรมการดำเนินงานต่างๆ โดยลดสิ่งที่เป็นมูลเหตุให้องค์กรเกิดความเสียหาย เพื่อบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในและกำกับดูแลอย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ เพื่อเพิ่มคุณค่าปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร และมีการประกอบธุรกิจให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและระดับสากล มีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล รวมถึงการกำหนดนโยบายและวิธีในการรักษาความลับ การรักษาความน่าเชื่อถือและความพร้อมใช้ของข้อมูลทางการเงิน รวมทั้งมีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านการคอร์รัปชันที่ชัดเจน

3. การสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี (Ensure Engagement and Communication: EEC) หมายถึง กิจกรรมสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัทโดยผ่านกระบวนการพิจารณาหรือการอนุมัติในที่ประชุม เช่น รายงานทางการเงิน การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของกิจการ ค่าสอบบัญชี นโยบายการจ่ายเงินปันผล กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถแสดงความคิดเห็นและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตนอย่างครบถ้วนทุกประการ รวมถึงการเปิดเผยมติในที่ประชุมและการจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน และมีการกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ที่ทำหน้าที่สื่อสารกับผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน และทันเวลา

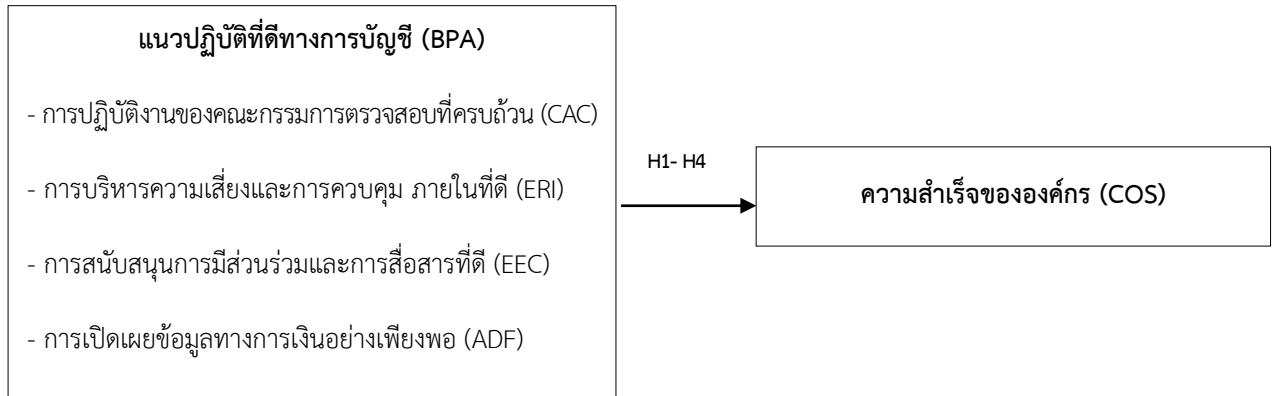
4. การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ (Adequate Disclosure of Financial: ADF) หมายถึง ให้ความสำคัญต่อการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มิใช่ข้อมูลทางการเงินที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส ทันเวลา ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีความเท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือ จัดทำรายงานทางการเงินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ ตลอดจนส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเปิดเผยข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และผ่านช่องทางอื่นด้วย เช่น Website ของบริษัท

ความสำเร็จขององค์กร (Corporate Success: COS)

หมายถึง ผลจากการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจากอดีตที่สะท้อนให้เห็นว่าองค์กรมีฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่มีเสถียรภาพมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว และยังได้รับการยอมรับจากนักลงทุน หน่วยงานของรัฐ และผู้มีส่วนได้เสียทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้มีกระบวนการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ถือหุ้นอย่างสม่ำเสมอ สามารถรักษาการเติบโตของธุรกิจไปสู่ความอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าในอนาคต เป็นต้น โดย ธารินทร์ ราร่องคำ (2562) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จขององค์กร คือการดำเนินกิจกรรมใดๆ ตามพันธกิจหรือเป้าหมายขององค์กรได้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพโดยการกำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ เพื่อทำให้องค์กรมีตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานสามารถควบคุมผลการดำเนินงานขององค์กรให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และ บุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์ (2561) กล่าวว่า ความสำเร็จขององค์กรเป็นความสามารถในการดำเนินงานธุรกิจให้บรรลุเป้าหมายโดยดำเนินการตามแผน

อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หลักการ แนวทาง หรือวิธีการที่ธุรกิจจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินส่งผลให้องค์กรเกิดผลกำไรสูงสุดและสร้างความมั่นคงให้กับองค์กรอย่างยั่งยืน จากความหมายและงานวิจัยนำไปสู่การตั้งสมมติฐานและกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

H₁: แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ครบถ้วน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กร

H₂: แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กร

H₃: แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดีมีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กร

H₄: แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอมีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในศึกษาครั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ผู้บริหารฝ่ายบัญชี เนื่องจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีเป็นผู้ใกล้ชิดกับผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี และสามารถวางแผนปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีให้เป็นไปตามที่บริษัทกำหนดโดยใช้ข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ทั้งสิ้น จำนวน 177 แห่ง (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย ประเภทของกลุ่มธุรกิจ ทุนจดทะเบียน มูลค่าสินทรัพย์รวม ระยะเวลาในการดำเนินงาน และจำนวนพนักงาน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 15 ข้อ ประกอบด้วย การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ครบถ้วน จำนวน 4 ข้อ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี จำนวน 4 ข้อ การสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี จำนวน 4 ข้อ และการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 11 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร จำนวน 4 ข้อ ด้านการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 3 ข้อ และด้านความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ จำนวน 4 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรงโดยผ่านการพิจารณาเนื้อหาของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญและหาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วัดแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.494 – 0.696 และความสำเร็จขององค์กร มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.496 – 0.627 ซึ่ง Nunnally & Bernstein (1978) กล่าวว่า การทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกินกว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้ว่าเป็นข้อคำถามที่สอดคล้องกันกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด และนอกจากนี้ยังได้ทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.754 - 0.854 และความสำเร็จขององค์กร มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.780 – 0.905 ซึ่งสอดคล้องกับ Hair, Black, Babin, Alderson & Tatham (2006) ที่กล่าวว่า การทดสอบค่าความเชื่อมั่นเกินกว่า 0.70 เป็นค่าที่ยอมรับได้ว่าเครื่องมือมีคุณภาพเพียงพอที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยข้อคำถามสร้างขึ้นให้ครอบคลุมความหมายของตัวแปร โดยแบบสอบถามถูกส่งไปทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ ไปยังผู้จัดการฝ่ายบัญชีของธุรกิจ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ทางผู้วิจัยได้ดำเนินการติดตามแบบสอบถามในส่วนที่ยังไม่ได้รับการตอบกลับ เมื่อครบกำหนดผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 79 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องครบถ้วน จำนวน 79 ชุด มีอัตราการตอบกลับร้อยละ 44.66 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ (Aaker, Kumar & Day, 2001) ได้เสนอว่าการส่งแบบสอบถาม ต้องมีอัตราตอบกลับอย่างน้อยร้อยละ 20 จึงถือว่ายอมรับได้ว่าขนาดตัวอย่างที่ได้รับเหมาะสมและเพียงพอที่ใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลวิจัยระหว่างวันที่ 23 กุมภาพันธ์- 19 มีนาคม 2564 รวมระยะเวลา 25 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการถดถอยแบบพหุคูณ ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีกับความสำเร็จขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ซึ่งเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการ COS} = \alpha_{01} + \beta_1 \text{CAC} + \beta_2 \text{ERI} + \beta_3 \text{EEC} + \beta_4 \text{ADF} + e$$

เมื่อ COS แทน ความสำเร็จขององค์กร

CAC แทน แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ที่ครบถ้วน

ERI แทน แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี

EEC แทน แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี

ADF แทน แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ส่วนใหญ่มีประเภทของกลุ่มธุรกิจ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง (ร้อยละ 24.05) รองลงมา กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม (ร้อยละ 19.00) พุนจดทะเบียน มากกว่า 150,000,000 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 64.56) รองลงมา 50,000,001-100,000,000 บาท (ร้อยละ 18.99) มูลค่าสินทรัพย์รวม มากกว่า 200,000,000 บาทขึ้นไป (ร้อยละ 70.89) รองลงมา 100,000,001 - 150,000,000 บาท (ร้อยละ 13.92) ระยะเวลาในการดำเนินงาน 11 - 20 ปี, 21 - 30 ปี และมากกว่า 30 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 30.38) และ จำนวนพนักงาน น้อยกว่าหรือเท่ากับ 500 คน (ร้อยละ 81.01) รองลงมา 501 – 1,000 คน (ร้อยละ 16.46)

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีกับความสำเร็จขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

ตัวแปร	COS	CAC	ERI	EEC	ADF	VIF _s
$\bar{X}$	4.35	4.52	4.51	4.46	4.54	
S.D.	0.39	0.48	0.43	0.48	0.44	
COS	1	0.567*	0.593*	0.636*	0.627*	
CAC		1	0.624*	0.673*	0.633*	2.299
ERI			1	0.690*	0.590*	2.239
EEC				1	0.554*	2.357
ADF					1	1.875

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กัน และในขณะเดียวกันตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของ ตัวแปรอิสระ แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี มีค่าตั้งแต่ 1.875 – 2.357 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีความสำคัญ (Black, 2006)

ตารางที่ 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยของความสำเร็จขององค์กรของบริษัทยางพาราในประเทศไทยในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี	ความสำเร็จขององค์กร (cos)		t	p-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	1.042	0.376	2.770*	0.007
ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ครบถ้วน (CAC)	0.045	0.100	0.448	0.656
ด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี (ERI)	0.135	0.111	1.219	0.227
ด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี (EEC)	0.257	0.101	2.553*	0.013
ด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ (ADF)	0.298	0.099	3.026*	0.003
F = 20.452 p = < 0.0001 Adj R ² = 0.525				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี (EEC) และด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ (ADF) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กร (COS) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3 และ สมมติฐานที่ 4 สำหรับแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ครบถ้วน (CAC) และด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี (ERI) ไม่มีผลกระทบกับความสำเร็จขององค์กร (COS) ซึ่งไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 1 และ สมมติฐานที่ 2

อภิปรายผล

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีกับความสำเร็จขององค์กร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาจากรายด้าน พบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ครบถ้วน และด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีเป็นหลักปฏิบัติภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยองค์กรที่มีแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีจะส่งผลให้มีระบบการบริหารและการจัดการที่มีคุณภาพ เพิ่มมูลค่าและคุณภาพของงบการเงิน ลดความเสี่ยงในผลตอบแทนหุ้น เพิ่มระดับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร แสดงให้เห็นว่าการที่มีกลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดีทำให้มีการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหารได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้มีการเปิดเผยข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัทที่ดีในระยะยาว มีความน่าเชื่อถือต่อผู้ถือหุ้น และเป็นประโยชน์ในการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืนตรงตามความมุ่งหวังของทั้งภาคธุรกิจ ผู้ลงทุน ตลอดจนตลาดทุนและสังคมโดยรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลยา ไชยวงศ์ และอรุณี ยศบุตร (2561) พบว่า กลไกการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล โดยบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียและความรับผิดชอบของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรวิทย์ วรเศรษฐ์พงศา และสุชาติ ปริกทยานนท์ (2563) พบว่า ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารความโปร่งใส และการเปิดเผยข้อมูล และคณะกรรมการตรวจสอบ มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทวัดผลโดยใช้อัตราส่วนผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2. ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับความสำเร็จขององค์กร อยู่ในระดับมาก พิจารณาจากรายด้าน พบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จขององค์กร ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร ด้านการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย และด้านความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ให้ความสำคัญกับความสำเร็จขององค์กรเพราะเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินความสำเร็จของการบริหารจัดการธุรกิจโดยสามารถวัดได้จากการเพิ่มขึ้นของผลการดำเนินงานของบริษัททั้งจากการเพิ่มขึ้นของผลการดำเนินงานทางการเงินและผลการดำเนินงานทางการตลาด เพื่อเป็นการสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูงกว่าต้นทุนของเงินทุน ความมั่งคั่งต่อบริษัทและเกิดประโยชน์สูงสุดตอบแทนกลับไปยังผู้ถือหุ้น ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างเสถียรภาพทางการเงินให้แก่บริษัทอันจะนำไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงนุช หงส์สิทธิ์, วราพร เปรมพาณิชย์กุล และนงลักษณ์ แสงมหาชัย (2561) พบว่า ประสิทธิภาพการควบคุมภายในด้านการควบคุมการประมวลผลข้อมูล ด้านการดูแลป้องกันทรัพย์สิน ด้านการแบ่งแยกหน้าที่ ด้านการจัดทำเอกสารหลักฐาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กรโดยรวม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนา ร่มเย็น (2562) พบว่า การบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงิน ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์

ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการประเมินความเสี่ยง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กร

3. ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จขององค์กรด้านความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจแตกต่างกัน เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญต่อสาธารณชนและที่จำเป็นต่อการตัดสินใจต่างๆ เพื่อเผยแพร่และรายงานข้อมูลทางการเงินที่ถูกต้อง รวมถึงรายงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและสามารถสะท้อนให้เห็นถึงโครงสร้างและขนาดขององค์กร การเติบโตทางเศรษฐกิจของบริษัทที่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะส่งผลดีต่อธุรกิจทำให้บุคคลภายนอกเชื่อมั่นในองค์กรสามารถดึงดูดนักลงทุนให้มาลงทุนในธุรกิจนำไปสู่ประสิทธิภาพในการสร้างความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าแก่กิจการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา ฤทธิ์ธรรม (2558) พบว่า เป้าหมายของธุรกิจที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกัน ย่อมทำให้ขนาดของธุรกิจบริการ การพัฒนา การโฆษณาประชาสัมพันธ์แตกต่างกันไปด้วย เนื่องจากธุรกิจที่มีเงินทุนสูงย่อมมีศักยภาพและความได้เปรียบทางการแข่งขัน เมื่อมีการลงทุนสูงย่อมคาดหวังจะประสบความสำเร็จที่สูงกว่าธุรกิจที่ลงทุนต่ำ ทำให้ธุรกิจสามารถบริหารจัดการการวางแผนทางการตลาด การบริหารสภาพคล่องและคุณภาพในด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวขององค์กร อันนำความสำเร็จขององค์กร อีกทั้งงานวิจัยของ ศุภพงษ์ ปิ่นเวหา (2561) พบว่า ความได้เปรียบในการแข่งขันมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความยั่งยืนขององค์กร เนื่องจาก หากธุรกิจสามารถสร้างผลงานที่มีคุณภาพ มีนวัตกรรมที่ทันสมัย และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าเหนือคู่แข่ง ย่อมส่งผลทางการเงินตลอดจนเป็นองค์กรที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิรา ไชยเกตุ (2556) พบว่า กลยุทธ์การตลาดแบบประสานความร่วมมือ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความได้เปรียบทางการแข่งขัน เนื่องจากความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจขององค์กรที่มีส่วนในการสนับสนุนความเจริญก้าวหน้าของสังคม ชุมชนหรือท้องถิ่น และแสดงให้เห็นว่าองค์กรให้ความสำคัญต่อลูกค้าโดยการสร้างผลิตภัณฑ์หรือบริการเพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจมากที่สุด ทำให้ภาพลักษณ์ขององค์กรดีขึ้นและสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน

4. ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ที่มีมูลค่าสินทรัพย์รวมแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จขององค์กรด้านความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจแตกต่างกัน เนื่องจากสินทรัพย์รวมขององค์กรเป็นหัวใจหลักในการบริหารจัดการองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้ องค์กรที่มีทรัพย์สินมากย่อมแสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการบริหารจัดการ เมื่อมีทุนหรือทรัพย์สินมากย่อมสามารถบริหารจัดการได้ทุกด้านเพราะมีทุนที่สนับสนุนการดำเนินงานได้เป็นอย่างดีรวมถึงสามารถจัดทำทางการเงินที่มีคุณภาพและความน่าเชื่อถือ และสามารถบริหารสินทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อมูลค่าทางการตลาดของกิจการมากกว่ามูลค่าของสินทรัพย์ที่ใช้ไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชรากร นาคสมบูรณ์ (2557) พบว่า สินทรัพย์รวมขององค์กรหรือธุรกิจ ย่อมเป็นหัวใจหลักในการบริหารจัดการองค์กรให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้หากองค์กรใดมีสินทรัพย์มากกว่าย่อมแสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการบริหารจัดการ การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาสนับสนุนในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และสามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันต่อไปได้ ผลงานที่เกิดขึ้นย่อมได้มาตรฐานและมีคุณภาพ อีกทั้งงานวิจัยของ วันเพ็ญ วิชัยสุชาติ (2555) พบว่า มูลค่าสินทรัพย์รวมที่แตกต่างกัน มีผลต่อการบริหารให้มีประสิทธิภาพสูง รวมถึงการจัดทำทางการเงินเนื่องจากมูลค่าสินทรัพย์รวมเป็นหนึ่งในตัวบ่งชี้ถึงความสามารถในการดำเนินงานของบริษัท ดังนั้น กิจกรรมที่มีมูลค่าสินทรัพย์

จำนวนมากย่อมมีความสามารถในการจัดทางการเงินที่มีคุณภาพและความน่าเชื่อถือมากกว่ากิจการที่มีมูลค่าสินทรัพย์น้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชื่นกมล สินบางหว่า และฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ (2560) พบว่าการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินบัญชีสังคมและความรับผิดชอบต่อสังคมมีผลกระทบต่อความยั่งยืนขององค์กรด้านความสามารถในการแข่งขันในทางธุรกิจ และด้านความน่าเชื่อถือของบริษัท เนื่องจากบริษัทมุ่งเน้นเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์และสร้างความไว้วางใจต่อสาธารณชนรวมถึงนักลงทุน มีการจัดทำข้อมูลบัญชีอย่างตรงไปตรงมา ถูกต้องและสามารถตรวจสอบได้ ทำให้ธุรกิจได้รับการยอมรับและเม็ดเงินลงทุนเข้ามาลงทุนกับบริษัทเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

ในส่วนของการศึกษาผลกระทบของแนวปฏิบัติที่ดีทางการเงินบัญชีกับความสำเร็จขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ นั้น สามารถอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. แนวปฏิบัติที่ดีทางการเงินบัญชี ด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กรด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร และด้านการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ มุ่งมั่นในการดำเนินงานตามแนวปฏิบัติที่ดีทางการเงินบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติมาตรฐาน ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย สร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่ความเติบโต และมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว เป็นการสร้างความไว้วางใจจนทำให้องค์กรประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน มีชื่อเสียง มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย โดยบริษัทฯ ให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัท โดยผ่านกระบวนการพิจารณาหรือการอนุมัติในที่ประชุม เช่น รายงานทางการเงิน การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของกิจการ นโยบายการจ่ายเงินปันผล และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถแสดงความคิดเห็นและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตนอย่างครบถ้วนทุกประการ รวมถึงการเปิดเผยมติที่ประชุมต่อบุคคลภายนอกองค์กร และมีการจัดทำรายงานการประชุม ผู้ถือหุ้นเป็นไปอย่างถูกต้องและครบถ้วน ตลอดจนการกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ที่ทำหน้าที่สื่อสารกับผู้ถือหุ้น และ ผู้มีส่วนได้เสียอื่นให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน และทันเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีระ เทิดพุทธธรรม, สุรีย์ กาญจนวงศ์ และไพศาล จันทรังษี (2562ก) พบว่า การเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน และผลการดำเนินงานที่เสนอในการประชุมผู้ถือหุ้น เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภายในองค์กร โดยการเปิดเผยข้อมูลเป็นการเปิดเผยข้อมูลการถือหุ้นของกรรมการ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้บริหารระดับสูง ข้อมูลเกี่ยวกับหน้าที่ โครงสร้างกลุ่มบริษัท และกลไกในการกำกับดูแลบริษัทย่อย สารสนเทศทางการเงินและผลการดำเนินงานที่เสนอในการประชุมผู้ถือหุ้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเปิดเผยงบการเงิน การประชุมผู้ถือหุ้นและรายงานประจำปี องค์ประกอบดังกล่าวเป็นสิ่งยืนยันว่า แนวปฏิบัติที่ดีตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้การดำเนินกิจการจำเป็นต้องเริ่มต้นจากการบริหารภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพเป็นอันดับแรก คณะกรรมการบริหารองค์กรมีความสำคัญที่จะดำเนินงานขององค์กรตามแนวปฏิบัติที่ดีตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียนร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย เพราะผู้มีส่วนได้เสียทุกคนทุกกลุ่มต่างก็ต้องการผลประโยชน์จากการดำเนินงานของบริษัทด้วยกันทั้งนั้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย, อนุวัฒน์ รักดี และศิลปพร ศรีจันทพร (2562) พบว่า คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการในระดับสูง คณะกรรมการต่างชาติคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้บัญชีการเงิน และการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ ช่วยเพิ่มความทันเวลาของงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญ

2. แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กรโดยรวม ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร และด้านการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย เนื่องจากการที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ให้ความสำคัญกับแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะส่งผลให้กิจการมีระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ ลดความเสี่ยงในผลตอบแทนหุ้น เพิ่มมูลค่าและคุณภาพของงบการเงิน เพิ่มระดับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน เพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลที่โปร่งใสและมีผลการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน นำไปสู่ประสิทธิภาพในการสร้างความเชื่อมั่นและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีระ เทิดพุทธธรรม, สุรีย์ กาญจนวงศ์ และไพศาล จันทรงษ์ (2562) พบว่า ระบบการรายงานและการควบคุมการบริหารเป็นองค์ประกอบที่อธิบายแนวปฏิบัติที่ดีตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้มากที่สุด แสดงให้เห็นถึงบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทที่เป็นกลไกหลักในการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยเฉพาะอย่างยิ่งรายงานทางการเงินแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปี รายงานผลการปฏิบัติการด้านนโยบายการกำกับดูแลกิจการ จรรยาบรรณธุรกิจ นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง และนโยบายด้านการดูแลสิ่งแวดล้อมและสังคมผ่านทางเว็บไซต์หรือรายงานประจำปี ทั้งนี้เพราะผลการพิจารณาของคณะกรรมการที่มีต่อเรื่องผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของบริษัทเป็นเรื่องที่สำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจจากผู้ถือหุ้นและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลยา ไชยวงศ์ และอรุณี ยศบุตร (2561) พบว่า กลไกการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล โดยบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียและความรับผิดชอบของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล แต่สิทธิของผู้ถือหุ้น การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกันและการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล

3. แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ครบถ้วน ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กรโดยรวม ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร ด้านการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย และด้านความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนในตลาด เอ็ม เอ ไอ ซึ่งปัจจุบันยังเป็นบริษัทที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) และเพิ่งเข้าสู่ตลาดใหม่ ดังนั้นคณะกรรมการตรวจสอบอาจมีความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่เท่าคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ในด้านการกำกับดูแลเรื่องรายงานทางการเงิน ระบบควบคุมภายใน การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ของบริษัท ดูแลรายการต่างๆ ที่อาจมีความขัดแย้งของผลประโยชน์ รวมทั้งการตรวจสอบการกระทำที่อาจมีขอบ หรือรายการที่มีความเกี่ยวข้องกันของกรรมการและ/หรือผู้บริหารระดับสูง ตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบว่าคณะกรรมการบริหารได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบที่ได้รับมอบอำนาจหรือไม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kankanamage (2016) พบว่า คณะกรรมการที่มีความรู้บัญชีการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อการจัดการกำไร จึงเป็นไปได้ว่าคณะกรรมการที่มีความรู้บัญชีการเงินช่วยให้งบการเงินของบริษัทมีคุณภาพสูงขึ้น โดยงานวิจัยครั้งนี้ยังพบความสัมพันธ์เชิงบวกกับคามระมัดระวังทางบัญชี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yunos, Smith & Ismail (2012) พบว่า ความรู้ความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการตรวจสอบส่งผลกระทบเชิงบวกกับการรับรู้ข่าวร้าย แต่ไม่พบผลกระทบของความเชี่ยวชาญของคณะกรรมการตรวจสอบกับคามระมัดระวังบัญชี และคณะกรรมการตรวจสอบที่มีความรู้ทางบัญชีสามารถช่วยลดความเป็นไปได้ที่รายงานทางการเงินจะแสดงข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริง

4. แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี ไม่มีความสัมพันธ์ และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กรโดยรวม ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร ด้านการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย และด้านความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ เนื่องจาก บริษัทจดทะเบียนในตลาด เอ็ม เอ ไอ ซึ่งปัจจุบันยังเป็นบริษัทที่มีขนาดกลางและขนาดเล็กและเพิ่งเข้าสู่ตลาดใหม่ ดังนั้น คุณภาพของการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และคุณภาพหน่วยงานตรวจสอบภายใน ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด เอ็ม เอ ไอ ยังไม่สามารถทำได้ดีเท่ากับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) อุปสรรคประการสำคัญที่ทำให้องค์กรไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการบริหารงานได้ก็คือความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอน ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญหทัย มิตรภานนท์ และทิพย์รัตน์ เลาหวิเชียร (2562) พบว่าคุณภาพหน่วยงานตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนที่มีจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบ และคะแนนการกำกับดูแลกิจการในระดับสูงกว่า ดีกว่าบริษัทจดทะเบียนที่มีจำนวนคณะกรรมการตรวจสอบ และคะแนนการกำกับดูแลกิจการในระดับต่ำกว่า และบริษัทจดทะเบียนที่มีจำนวนคณะกรรมการบรรษัทภิบาล และคะแนนการกำกับดูแลกิจการในระดับสูงกว่า รวมถึงมีคุณภาพหน่วยตรวจสอบภายในที่ดีกว่าส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงองค์กรเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการตรวจสอบมีบทบาทหน้าที่ที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายในทั้งด้านการอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี การติดตาม และการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในจะรายงานผลการตรวจสอบไปยังคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรง เพื่อความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมอย่างเต็มที่ จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้ตรวจสอบภายในเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญ และทำให้กรรมการตรวจสอบมีความเชื่อมั่น เกี่ยวกับการสอบทานความถูกต้องของรายงานทางการเงิน ความเหมาะสมและเพียงพอของการเปิดเผยข้อมูล การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงของบริษัท ดังนั้น การบริหารหน่วยงานตรวจสอบภายในให้มีคุณภาพ จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wongcomdee & Ussahawanitchakit (2016) พบว่าความสามารถและความเที่ยงธรรมในการตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายใน ส่งผลให้ความเสี่ยงขององค์กรลดลง และงานวิจัยครั้งนี้ยังค้นพบว่าความเป็นเลิศด้านการตรวจสอบภายในมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร

จาก ปัญหาทฤษฎีตัวแทน (Agency Problems) ที่นำไปสู่ความขัดแย้งของผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ระหว่างฝ่ายบริหารและผู้ถือหุ้น เนื่องจากผู้บริหารมีสิทธิในการควบคุมทรัพย์สินของบริษัท แต่ไม่มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในบริษัทดังกล่าว โดยความขัดแย้งของผลประโยชน์นั้นไม่สามารถถูกขจัดไปได้ด้วยการทำสัญญาระหว่างผู้ถือหุ้นและผู้บริหาร เนื่องจากรจะเป็นการสร้างภาระต้นทุนให้กับบริษัท รวมทั้งฝ่ายบริหารเองอาจไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาได้ ดังนั้น การทำสัญญาจึงเป็นเพียงหลักฐานที่สมบูรณ์เพื่อใช้สำหรับบังคับการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารของบริษัทเท่านั้น ทั้งนี้ แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จึงถือว่าเป็นกลไกสำคัญที่บริษัทต่างๆ สามารถนำไปใช้เพื่อบรรเทาความขัดแย้งดังกล่าว รวมทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและผู้ถือหุ้นด้วย ซึ่งแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี และด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ แสดงให้เห็นถึงบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทที่เป็นกลไกหลักในการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เนื่องจากคณะกรรมการที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้รายงานทางการเงินของบริษัทมีความระมัดระวังทางบัญชีสูงขึ้น ส่งผลให้คะแนนการกำกับดูแลของกิจการอยู่ในระดับสูงนำมาซึ่งการเพิ่มขึ้นของคุณภาพของรายงานทางการเงิน เช่น ช่วยลดระยะเวลาในการออกงบการเงิน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบระหว่างแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีกับความสำเร็จขององค์กรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เป็นการศึกษา มิติของแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ, ด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี, ด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี และด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ ว่าในแต่ละด้านจะมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับความสำเร็จขององค์กรอย่างไร โดยการส่งแบบสอบถามจำนวน 177 ชุด ไปยังผู้บริหารฝ่ายบัญชีของแต่ละบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ และได้รับตอบกลับ จำนวน 79 ชุด ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารของกิจการมีความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารที่ดี และด้านการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินอย่างเพียงพอ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จขององค์กรสำหรับแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่ครบถ้วน และด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี ไม่มีผลกระทบกับความสำเร็จขององค์กร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและการนำไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบของแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีเฉพาะบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ ดังนั้นในอนาคตควรนำเอาธุรกิจอื่นมาศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มี เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกัน และทำให้งานวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามเป้าหมายมากขึ้นและสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี และควรศึกษาตัวแปร อื่นๆ จะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยหลายด้านที่จะนำไปสู่แนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชี เพื่อสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้งานวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามเป้าหมายมากขึ้นและสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้เป็นอย่างดีเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

การนำไปใช้ประโยชน์

ประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดีทางการบัญชีภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการในการบริหารองค์การ การเปิดเผยการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐาน การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม และเป็นสิ่งผู้บริหารต้องการนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผน ควบคุม และพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน รวมถึงใช้เป็นตัวกลางในการสื่อสารการให้ ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่า เพิ่มความมั่นใจและได้รับการยอมรับจากสังคมเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่กิจการ ในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ถือหุ้น นักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้เสีย

รายการอ้างอิง

- กุลยา จันทะเดช. (2561). หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี พ.ศ. 2560. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 14(41), 73–93.
- เกรียงไกร บุญเลิศอุทัย, อนุวัฒน์ รักดี และศิลปพร ศรีจันทะเดช. (2562). ผลกระทบของคะแนนการกำกับดูแลกิจการและคุณลักษณะคณะกรรมการบริษัทต่อความทันเวลาของงบการเงิน. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 15(48), 5–30.
- ขวัญนรี กล้าปราบโจร, มนตรี ช่วยชู และวรกร แซ่มเมืองปัก. (2562). อิทธิพลของการปฏิบัติตามหลักการการบัญชีเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีต่อความยั่งยืนของบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 14001. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 19(1), 65–79.
- ขวัญนัย มิตรมานนท์ และทิพย์รัตน์ เลาหิเชียร. (2562). อิทธิพลของคุณภาพการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารความเสี่ยงองค์กร. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 15(46), 5–26.
- ชื่นกมล สิบบางหว่า และจิตาภรณ์ สิบจรรณศักดิ์. (2560). ผลกระทบของการบัญชีสังคมและความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(1), 161–168.
- ดลยา ไชยวงศ์ และอรุณี ยศบุตร. (2561). ผลกระทบของความสัมพันธ์ทางการเมืองที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพการเปิดเผยข้อมูล. *วารสารวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทัศน์*, 13(1), 73–96.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2564). *รายชื่อบริษัท/หลักทรัพย์*. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2564, เข้าถึงจาก <https://www.set.or.th/th/company/companylist.html>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563). *ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ*. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ วันที่ 3 มิถุนายน 2563, เข้าถึงจาก <https://www.set.or.th/mai/th/about/vision.html>
- ทินดา ส่องแสง, นฤนาถ ศรภักย์วานิชย์ และเอื้อบุญ เอกะสิงห์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำกับค่าธรรมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ. *วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร*, 15(2), 87–98.
- ธามัน ราร่องคำ. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพการบริหารการผลิตที่มีต่อความสำเร็จขององค์กรของอุตสาหกรรมผลิตเหล็กในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีระ เทิดพุทธธรรม, สุรีย์ กาญจนวงศ์ และไพศาล จันทะเดช. (2562). การวิเคราะห์องค์ประกอบของแนวปฏิบัติที่ดีตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(4), 168–177.
- นุชรากร นาคสมบุรณ์. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพเครือข่ายคอมพิวเตอร์กับประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปรัชญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- นงนุช หงส์สิงห์, วราพร เปรมพานิชนกุล และนงลักษณ์ แสงมหาชัย. (2561). ผลกระทบของประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในที่มีต่อความสำเร็จขององค์กรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 5(2), 25–36.
- นิตยา ทัดเทียม และพิมพ์ิศา พรหมมา. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100). *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 34(109), 150-161.
- บุญช่วง ศรีธรรมราช. (2561). ผลกระทบของภาพลักษณ์องค์กรที่มีต่อความสำเร็จขององค์กร สำนักงานบัญชีในประเทศไทย. *วารสารสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นและภาษา*, 6(2), 1–7.
- ปริศนา เขาวมาร, เนตรดาว ชัยเขต และกมลวรรณ รอดหรั่ง. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบกับค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 2(1), 54–67.
- พรปวีณ์ วรเศรษฐ์ศุภสา และสุชาติ ปรักทยานนท์. (2563). การกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทกลุ่มธุรกิจการเงินในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 34(110), 1–13.
- พัฒนา ร่มเย็น. (2562). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงานทางการเงินที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 12(3), 47–63.
- เพ็ญจันทร์ แสงอาวุธ, พัทธนันท์ เพชรเชิด และศิริเดช คำสุพรหม. (2563). การกำกับดูแลกิจการ ผลการดำเนินงานและมูลค่ากิจการตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม MAI. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 34(109), 1–16.
- เพ็ญนิภา พรหมโคตร และนงนิตย์ จันทร์จรัส. (2560). กระแสเงินสด ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ และผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ. *วารสารบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 1(3), 35–50.
- ยุวดี เครือรัฐติกาล. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการกับตัวชี้วัดความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 11(1), 41–50.
- รุจิรา ไชยเกตุ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การตลาดแบบประสานความร่วมมือกับความได้เปรียบทางการแข่งขันของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- วันเพ็ญ วิชัยสุชาติ. (2555). ผลกระทบของความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่มีต่อประโยชน์ของงบการเงินของบริษัทในจังหวัดนครราชสีมา. *วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ศุภพงษ์ ปิ่นเวหา. (2561). การจัดการเทคโนโลยีสะอาดที่มีผลต่อความได้เปรียบในการแข่งขันและความยั่งยืนขององค์กรของธุรกิจอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 12(3), 184–196.

- สัทยา ตันจันทรพงศ์ และรัชนิยา บังเมธ. (2560). อิทธิพลของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบและ
โครงสร้างการถือหุ้นที่มีผลต่อการวางแผนภาษี : หลักฐานเชิงประจักษ์จากประเทศไทย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*,
13(37), 29–44.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2560). *หลักการทำบัญชีและการที่ดี
สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560*. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ วันที่ 5 มิถุนายน 2563, เข้าถึงจาก
<https://www.sec.or.th/cgthailand/TH/Documents/Regulation/CGCode.pdf>
- อภิญญา ฤทธิธรรม. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างความน่าเชื่อถือขององค์กรกับความจงรักภักดีของลูกค้าของธุรกิจ
โรงแรมในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัญญา ชันธวิทย์, ศิลพร ศรีจันทะพร และเดือนเพ็ญ จันทรศิริศรี. (2552). *การกำกับดูแลเพื่อสร้างมูลค่ากิจการ*.
กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- Aaker, D. A., Kumar, V. & Day, G. S. (2001). *Marketing research*. (7th ed.) New York: John Wiley & Sons.
- Black, K. (2006). *Business Statistic for Contemporary Decision Making*. (4th ed.) New York: John
Wiley & Son.
- Hair, F., Black, C., Babin, J., Alderson, E., & Tatham, L. (2006). *Multivariate Data Analysis*. (6th ed.)
New Jersey: Pearson.
- Kankanamage, C. A. (2016). The Relationship between Board Characteristics and Earnings
Management: Evidence from Sri Lankan Listed Companies. *Kelaniya Journal of
Management*, 4(2), 36–43.
- Nunnally, C., & Bernstein, H. (1994). *Psychological Theory*. New York, NY: MacGraw-Hill
- Wongcomedee, S., & Ussahawanitchakit, P. (2016). The Practice of Internal Audit Function in
Financing Business Sector of Thailand. *The Business and Management Review*, 7(5),
477–486.
- Yunos, R., Smith, G. M., & Ismail, Z. (2012). The Relationship between Board Skills and Conservatism:
Malaysian Evidence. *Journal of Modern Accounting and Auditing*, 8(8), 1173–1184.